

**Bruxelles, 12 iunie 2025
(OR. en)**

10152/25

**ECOFIN 748
UEM 262
ECB
*EIB***

NOTĂ

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Destinatar:	Delegațiile
Subiect:	RECOMANDARE A CONSILIULUI de aprobare a planului bugetar-structural național pe termen mediu al Bulgariei

RECOMANDARE A CONSILIULUI

de aprobare a planului bugetar-structural național pe termen mediu al Bulgariei

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121,

având în vedere Regulamentul (UE) 2024/1263, în special articolul 17,

având în vedere recomandarea Comisiei,

întrucât:

CONSIDERAȚII GENERALE

- (1) La 30 aprilie 2024, a intrat în vigoare un cadru reformat de guvernare economică al UE. Regulamentul (UE) 2024/1263 al Parlamentului European și al Consiliului privind coordonarea eficientă a politicilor economice și supravegherea bugetară multilaterală¹, împreună cu Regulamentul (CE) nr. 1467/97 modificat privind aplicarea procedurii aplicabile deficitelor excesive² și cu Directiva 2011/85/UE a Consiliului modificată privind cadrele bugetare ale statelor membre³, reprezintă elementele esențiale ale cadrului reformat de guvernare economică al UE. Cadrul urmărește promovarea unor finanțe publice solide și sustenabile, a unei creșteri durabile și favorabile incluziunii și a rezilienței prin intermediul reformelor și al investițiilor, precum și prevenirea deficitelor publice excesive. El promovează, de asemenea, asumarea responsabilității la nivel național și pune un accent mai puternic pe obiectivele pe termen mediu, în combinație cu o asigurare mai eficientă și mai coerentă a respectării normelor.

¹ Regulamentul (UE) 2024/1263 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2024 privind coordonarea eficientă a politicilor economice și supravegherea bugetară multilaterală și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1466/97 al Consiliului (JO L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>).

² Regulamentul (UE) 2024/1264 al Consiliului din 29 aprilie 2024 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1467/97 privind accelerarea și clarificarea aplicării procedurii de deficit excesiv (JO L, 2024/1264, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj>).

³ Directiva (UE) 2024/1265 a Consiliului din 29 aprilie 2024 de modificare a Directivei 2011/85/UE privind cerințele referitoare la cadrele bugetare ale statelor membre (JO L, 2024/1265, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj>).

- (2) Planurile bugetar-structurale naționale pe termen mediu pe care statele membre le prezintă Consiliului și Comisiei se află în centrul noului cadru de guvernanță economică. Planurile trebuie să urmărească două obiective: (i) asigurarea faptului că, printre altele, până la sfârșitul perioadei de ajustare, datoria publică se află pe o traiectorie descendentă plauzibilă sau rămâne la niveluri prudente și a faptului că deficitul public este adus și menținut sub valoarea de referință de 3 % din PIB pe termen mediu și (ii) asigurarea realizării de reforme și investiții care să răspundă principalelor provocări identificate în contextul semestrului european și priorităților comune ale UE. În acest scop, fiecare plan trebuie să prezinte un angajament pe termen mediu de a respecta o traiectorie a cheltuielilor nete⁴ care să stabilească efectiv o constrângere bugetară pe durata planului, pe parcursul a patru sau cinci ani (în funcție de durata normală a legislaturii unui stat membru). În plus, planul trebuie să explice modul în care statul membru va asigura realizarea reformelor și a investițiilor care răspund principalelor provocări identificate în contextul semestrului european, în special în recomandările specifice fiecărei țări (inclusiv cele referitoare la procedura privind dezechilibrele macroeconomice – PDM, dacă este cazul), precum și modul în care statul membru va aborda prioritățile comune ale Uniunii. Perioada de ajustare bugetară acoperă o perioadă de patru ani, care poate fi prelungită cu până la trei ani în cazul în care statul membru se angajează să realizeze un set de reforme și investiții relevante care îndeplinesc criteriile prevăzute la articolul 14 din Regulamentul (UE) 2024/1263.
- (3) După prezentarea planului, Comisia trebuie să evalueze dacă acesta respectă cerințele Regulamentului (UE) 2024/1263.
- (4) La recomandarea Comisiei, Consiliul trebuie apoi să adopte o recomandare prin care stabilește traiectoria cheltuielilor nete ale statului membru în cauză și, după caz, aprobă setul de angajamente în materie de reforme și investiții care stau la baza prelungirii perioadei de ajustare bugetară.

⁴ „Cheltuieli nete” în sensul definiției de la articolul 2 din Regulamentul (UE) 2024/1263, și anume cheltuielile publice, excluzând (i) cheltuielile cu dobânzile, (ii) măsurile discreționare privind veniturile, (iii) cheltuielile aferente programelor Uniunii care sunt acoperite integral de venituri din fondurile Uniunii, (iv) cheltuielile naționale cu cofinanțarea programelor finanțate de Uniune, (v) elementele ciclice ale cheltuielilor cu indemnizațiile de șomaj și (vi) măsurile cu caracter excepțional, precum și alte măsuri temporare.

CONSIDERAȚII REFERITOARE LA PLANUL BUGETAR-STRUCTURAL NAȚIONAL PE TERMEN MEDIU AL BULGARIEI

- (5) La 27 februarie 2025, Bulgaria a prezentat Consiliului și Comisiei planul său bugetar-structural național pe termen mediu. Prezentarea planului a avut loc după ce termenul prevăzut la articolul 36 din Regulamentul (UE) 2024/1263 a fost prelungit de două ori, astfel cum s-a convenit cu Comisia, având în vedere motivele expuse de Bulgaria, și anume necesitatea de a alinia calendarul prezentării la ciclul politic, ceea ce i-ar oferi Bulgariei posibilitatea de a prezenta un plan bazat pe un angajament politic solid.

Procesul anterior prezentării planului

- (6) Înainte de prezentarea planului său, Bulgaria a solicitat informații tehnice⁵, pe care Comisia le-a furnizat la 24 ianuarie 2025 și le-a publicat la 27 februarie 2025⁶. Informațiile tehnice indică nivelul soldului primar structural care este necesar în 2028 pentru a asigura menținerea deficitului public sub 3 % din PIB pe termen mediu și menținerea datoriei publice sub 60 % din PIB pe termen mediu, chiar și în absența unor măsuri bugetare suplimentare după perioada de ajustare de 4 ani. Termenul mediu este definit ca fiind perioada de zece ani după încheierea perioadei de ajustare. Informațiile tehnice au fost pregătite și transmise statelor membre luându-se în calcul două scenarii: un scenariu care include coerența cu dispozitivul de siguranță privind reziliența deficitului, în conformitate cu articolul 9 alineatul (3) din Regulamentul (UE) 2024/1263, și un scenariu fără acest dispozitiv. Informațiile tehnice pentru Bulgaria stabilesc că, pentru a respecta regulile bugetare aplicabile pe parcursul unei perioade de ajustare de 4 ani și pe baza ipotezelor Comisiei, soldul primar structural trebuie să se ridice la cel puțin -2,1 % din PIB la sfârșitul perioadei de ajustare (2028) în scenariul fără dispozitivul de siguranță privind reziliența deficitului, conform tabelului de mai jos. Cu titlu informativ, luând în calcul și dispozitivul de siguranță privind reziliența deficitului, soldul primar structural s-ar ridica la cel puțin -0,9 % din PIB la sfârșitul perioadei de ajustare (2028). Cu toate acestea, dispozitivul de siguranță privind reziliența deficitului nu este obligatoriu pentru Bulgaria.

⁵ Orientările prelabile transmise statelor membre și Comitetului economic și financiar includ informații tehnice (i) fără și cu prelungirea perioadei de ajustare (care acoperă patru și, respectiv, șapte ani) și (ii) cu și fără dispozitivul de siguranță privind reziliența deficitului. Acestea includ, de asemenea, principalele condiții inițiale și ipotezele subiacente utilizate în cadrul de proiecție a datoriei publice pe termen mediu al Comisiei. Informațiile tehnice au fost calculate pe baza metodologiei descrise în Monitorul privind sustenabilitatea datoriei (*Debt Sustainability Monitor*) din 2023 al Comisiei (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/debt-sustainability-monitor-2023_en). Se bazează pe previziunile Comisiei Europene din toamna anului 2024 și pe prelungirea lor pe termen mediu până în 2033, iar creșterea pe termen lung a PIB-ului și costurile legate de îmbătrânirea populației sunt în concordanță cu *Raportul comun al Comisiei și al Consiliului din 2024 privind îmbătrânirea populației* (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/2024-ageing-report-economic-and-budgetary-projections-eu-member-states-2022-2070_en).

⁶ https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/national-medium-term-fiscal-structural-plans_en#bulgaria.

Tabelul 1: Informațiile tehnice transmise de Comisie Bulgariei

Ultimul an al perioadei de ajustare	2028
Valoarea minimă a soldului primar structural (% din PIB), scenariu fără dispozitivul de siguranță privind reziliența deficitului	-2,1
<i>Numai cu titlu informativ:</i> Valoarea minimă a soldului primar structural (% din PIB), scenariu cu dispozitivul de siguranță privind reziliența deficitului	-0,9

Sursa: calculele Comisiei.

- (7) În conformitate cu articolul 12 din Regulamentul (UE) 2024/1263, Bulgaria și Comisia au purtat un dialog tehnic în perioada septembrie-octombrie 2024 și în perioada ianuarie-februarie 2025⁷. Dialogul s-a axat pe traiectoria cheltuielilor nete avută în vedere de Bulgaria și pe ipotezele care stau la baza acesteia (în special creșterea potențială și inflația), precum și pe realizarea preconizată a reformelor și a investițiilor care să răspundă principalelor provocări identificate în contextul semestrului european și priorităților comune ale Uniunii în ceea ce privește tranziția verde și digitală echitabilă, reziliența socială și economică, securitatea energetică și consolidarea capabilităților de apărare.
- (8) În februarie 2025, în conformitate cu articolul 11 alineatul (3) și cu articolul 36 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul (UE) 2024/1263, potrivit informațiilor furnizate în planul său, Bulgaria s-a angajat într-un proces de consultare cu societatea civilă, partenerii sociali, autoritățile regionale și alte părți interesate relevante. Potrivit informațiilor furnizate de Bulgaria în planul său, planul a făcut obiectul consultărilor cu o gamă largă de părți interesate, de la parteneri sociali la reprezentanți ai societății civile, ai mediului academic, ai organizațiilor de afaceri și ai organizațiilor neguvernamentale.
- (9) Planul a fost adoptat de Consiliul de Miniștri al Bulgariei la 26 februarie 2025 și transmis Adunării Naționale a Republicii Bulgaria.

⁷ Dialogul a fost întrerupt pentru a alinia calendarul prezentării planului la ciclul politic și pentru a oferi Bulgariei posibilitatea de a prezenta un plan bazat pe un angajament politic solid.

Alte procese conexe

- (10) La 21 octombrie 2024, Consiliul a adresat Bulgariei o serie de recomandări specifice acestei țări în contextul semestrului european⁸.
- (11) La 25 februarie 2025, Bulgaria a prezentat o cerere de evaluare a gradului de convergență în temeiul articolului 140 alineatul (1) din TFUE în vederea unei posibile intrări în zona euro la 1 ianuarie 2026. Evaluarea Comisiei, publicată la 4 iunie 2025, a luat în considerare, de asemenea, criteriul finanțelor publice.
- (12) La 2 mai 2025, Bulgaria a solicitat activarea clauzei derogatorii naționale pentru a putea face față cheltuielilor mai mari pentru apărare, în conformitate cu articolul 26 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2024/1263 și ca urmare a Comunicării Comisiei [C(2025) 2000 final] din 19 martie 2025.

REZUMATUL PLANULUI ȘI EVALUAREA ACESTUIA DE CĂTRE COMISIE

- (13) În conformitate cu articolul 16 din Regulamentul (UE) 2024/1263, Comisia a evaluat planul după cum urmează:

Context: situația și perspectivele macroeconomice și bugetare

- (14) Activitatea economică din Bulgaria a crescut cu 2,8 % în 2024, ca urmare a consumului privat. Potrivit previziunilor Comisiei Europene din toamna anului 2024, PIB-ul real ar urma să se majoreze cu 2,9 % în 2025, pe măsură ce vor crește exporturile și investițiile publice. Se preconizează că PIB-ul real va crește cu 3 % în 2026, pe măsură ce investițiile înregistrează în continuare o accelerare, iar ratele de creștere ale altor componente ale cererii se mențin stabile. În perioada analizată în previziuni (și anume 2025-2026), se preconizează că în Bulgaria creșterea potențială a PIB-ului se va menține relativ puternică, deși traiectoria va fi descendentă, determinată de investiții masive, parțial afectate de tendințele demografice nefavorabile. Rata șomajului a fost de 4,2 % în 2024 și, potrivit estimărilor Comisiei, se va ridica la 4 % în 2025 și la 3,8 % în 2026. Se preconizează că inflația (deflatorul PIB) va scădea de la 6,5 % în 2024 și va ajunge la 2,3 % în 2025 și la 2,8 % în 2026.

⁸ Recomandarea Consiliului din 21 octombrie 2024 privind politicile economice, bugetare, de ocupare a forței de muncă și structurale ale Bulgariei, JO C C/2024/6809, 29.11.2024.

- (15) În ceea ce privește evoluțiile bugetare, în 2024, deficitul public din Bulgaria a fost de 3 % din PIB. Conform previziunilor Comisiei Europene din toamna anului 2024, se preconizează că deficitul public va ajunge la 2,8 % din PIB în 2025 și, în ipoteza menținerii politicilor actuale, va rămâne la 2,8 % în 2026. Previziunile Comisiei Europene din toamna anului 2024 nu au inclus proiectul de buget al Bulgariei pentru 2025, adoptat de Adunarea Națională la 21 martie 2025. Datoria publică guvernamentală era de 24,1 % din PIB la sfârșitul anului 2024. Potrivit previziunilor Comisiei Europene din toamna anului 2024, se preconizează că ponderea datoriei va scădea la 23,1 % din PIB la sfârșitul anului 2025 și va reveni la 24,5 % la sfârșitul anului 2026. Previziunile bugetare ale Comisiei nu iau în considerare angajamentele de politică din planurile pe termen mediu în forma actuală până când acestea nu sunt sprijinite de măsuri concrete de politică anunțate în mod credibil și detaliate suficient.

Traectoria cheltuielilor nete și principalele ipoteze macroeconomice din plan

- (16) Planul bugetar-structural național pe termen mediu al Bulgariei cuprinde perioada 2025-2028 și prezintă o ajustare bugetară pe o perioadă de patru ani.
- (17) Planul conține toate informațiile prevăzute la articolul 13 din Regulamentul (UE) 2024/1263.
- (18) Planul prevede angajamentul de a respecta traectoria cheltuielilor nete indicată în tabelul 2, care corespunde unei creșteri medii a cheltuielilor nete de 4,9 % în perioada 2025-2028. Informațiile tehnice (care presupun o traectorie de ajustare liniară) corespund unei creșteri medii a cheltuielilor nete de 5,1 % pe parcursul perioadei de ajustare (2025-2028). Traectoria cheltuielilor nete pe care statul membru s-a angajat să o respecte conform planului ar urma să conducă la un sold primar structural de -1,8 % din PIB la sfârșitul perioadei de ajustare (2028). Acesta este mai mare decât nivelul minim al soldului primar structural de -2,1 % din PIB în 2028 indicat de Comisie în informațiile tehnice din 24 ianuarie 2025⁹.

⁹ În scenariul fără dispozitivul de siguranță privind reziliența deficitului.

Tabelul 2: Traectoria cheltuielilor nete și principalele ipoteze din planul Bulgariei

	2025	2026	2027	2028	Media pe perioada de valabilitate a planului 2025- 2028
Creșterea cheltuielilor nete (anuală, %)	6,2	4,9	4,4	4,0	4,9
Creșterea cheltuielilor nete (cumulată, începând cu anul de referință 2024, %)	6,2	11,4	16,3	21,0	nu se aplică
Creșterea PIB-ului potențial (%)	2,8	2,6	2,5	2,4	2,6
Inflația (creșterea deflatorului PIB) (%)	3,9	2,6	2,3	2,1	2,7

Sursa: Planul bugetar-structural pe termen mediu al Bulgariei și calculele Comisiei.

Implicațiile pentru datoria publică ale angajamentelor din plan privind cheltuielile nete

- (19) Dacă traectoria cheltuielilor nete asumată în plan și ipotezele subiacente ale acestora se materializează, datoria publică ar urma să crească treptat, potrivit planului, pe parcursul perioadei de ajustare, de la 24,2 % în 2024 la 30,8 % din PIB la sfârșitul perioadei de ajustare, conform tabelului următor. Pe termen mediu, ceea ce înseamnă 10 ani de la sfârșitul perioadei de ajustare, acest lucru ar putea implica o creștere treptată a datoriei publice guvernamentale până la 45,3 % în 2038.

Tabelul 3: Evoluția datoriei publice guvernamentale și a soldului bugetar în planul Bulgariei

	2024	2025	2026	2027	2028	2038
Datoria publică (% din PIB)	24,2	25,8	27,4	29,1	30,8	45,3
Soldul bugetului public (% din PIB)	-3,0	-3,0	-2,9	-2,9	-2,9	-2,9

Sursa: planul bugetar-structural pe termen mediu al Bulgariei.

Astfel, conform planului, datoria publică guvernamentală ar urma să rămână cu mult sub valoarea de referință de 60 % din PIB prevăzută în tratat pe termen mediu. Prin urmare, pe baza angajamentelor de politică și a ipotezelor macroeconomice ale planului, traiectoria cheltuielilor nete prezentată în plan este în concordanță cu cerința privind datoria prevăzută la articolul 16 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2024/1263.

Implicațiile pentru soldul bugetului public ale angajamentelor din plan privind cheltuielile nete

- (20) Pe baza traiectoriei cheltuielilor nete și a ipotezelor planului, deficitul public ar scădea ușor la 2,9 % din PIB în perioada de ajustare. Astfel, conform planului, deficitul public nu ar depăși valoarea de referință de 3 % din PIB la sfârșitul perioadei de ajustare (2028). În plus, în cei zece ani care urmează perioadei de ajustare (și anume până în 2038), deficitul public nu ar depăși 3 % din PIB. Prin urmare, pe baza angajamentelor de politică și a ipotezelor macroeconomice ale planului, traiectoria cheltuielilor nete prezentată în plan este în concordanță cu cerința privind deficitul prevăzută la articolul 16 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2024/1263.

Ipotezele macroeconomice ale planului

- (21) Planul se bazează pe un set de ipoteze care diferă de ipotezele Comisiei transmise Bulgariei la 24 ianuarie 2025. Mai precis, planul utilizează ipoteze diferite pentru șase variabile, și anume punctul de plecare pentru soldul primar structural în 2024, creșterea potențială a PIB-ului, creșterea deflatorului PIB, punctul de plecare pentru ponderea datoriei în PIB în 2024, ratele nominale implicite ale dobânzii și ajustările datoriei-deficit. În cele ce urmează este inclusă o analiză a acestor diferențe între ipoteze. Evaluarea ia în considerare publicarea datelor privind rezultatul bugetar pentru 2024 după prezentarea planului, ceea ce transformă anul de referință al recomandării în 2024.

Diferențele dintre ipoteze având cel mai semnificativ impact asupra creșterii medii a cheltuielilor nete sunt enumerate mai jos, împreună cu o analiză a fiecărei diferențe luate separat.

- Planul presupune un sold primar structural de -2,5 % din PIB în 2024, care este cu 0,4 puncte procentuale mai mic decât soldul primar structural preconizat în orientările anterioare. Aceasta contribuie la o creștere medie a cheltuielilor nete pe parcursul perioadei de ajustare în cadrul planului mai mică decât cea din ipotezele Comisiei. Ipoteza mai negativă cu privire la soldul primar structural, care se traduce printr-un deficit bugetar global preconizat mai mare, de 3 % din PIB în 2024, reflectă cele mai recente date disponibile privind execuția bugetară. Acest rezultat bugetar pentru deficitul nominal din 2024 a fost confirmat între timp. În consecință, se consideră că această ipoteză este justificată în mod corespunzător.
- Planul ia în considerare faptul că rata nominală implicită a dobânzii a crescut în 2024 și presupune că va rămâne peste nivelurile din orientările anterioare. Aceasta contribuie la o creștere medie a cheltuielilor nete pe parcursul perioadei de ajustare în cadrul planului mai mică decât cea din ipotezele Comisiei. Ratele dobânzii sunt calculate pe baza plăților efective ale dobânzii și a nivelurilor datoriei publice guvernamentale și iau în considerare ratele dobânzii pentru noua datorie emisă în 2024 și ianuarie 2025. În consecință, se consideră că această ipoteză este justificată în mod corespunzător.

- Planul presupune o creștere potențială a PIB-ului sub nivelul orientărilor anterioare din 2024, dar peste nivelul ipotezelor Comisiei pentru perioada 2025-2033, având ca rezultat o creștere medie potențială a PIB-ului de 2 % în perioada 2025-2038, comparativ cu 1,9 % în orientările anterioare. Acest lucru contribuie la o ușoară creștere medie a cheltuielilor nete (cu aproximativ 0,1) pe parcursul perioadei de ajustare în cadrul planului mai mare decât cea din ipotezele Comisiei. Bulgaria afirmă în planul său că diferența se explică în mare parte printr-o combinație de rate mai ridicate de participare pe piața muncii și de creștere a investițiilor, în special în sectorul public. Cifrele preliminare privind ocuparea forței de muncă pentru 2024 sunt mai mari decât cele preconizate în previziunile Comisiei din toamna anului 2024, ceea ce sugerează că abaterea în ceea ce privește aportul de forță de muncă pentru creșterea potențială este justificată. Ipoteza privind investițiile publice din plan este în mod inherent determinată de politici și pare să fie în conformitate cu orientările politice, astfel cum se confirmă și în bugetul adoptat pentru 2025. În ansamblu, abaterea bazată pe acești doi factori este considerată justificată.
- Planul presupune o creștere a deflatorului PIB de 6,4 % în 2024, cu 1,6 puncte procentuale peste nivelul prevăzut de orientările anterioare, care să rămână peste nivelul ipotezelor Comisiei din 2025 și apoi să scadă sub valoarea din orientările anterioare pentru 2026. Acest lucru contribuie la o ușoară creștere medie a cheltuielilor nete (cu aproximativ 0,1) pe parcursul perioadei de ajustare în cadrul planului mai mare decât cea din ipotezele Comisiei. Deflatorul PIB mai mare din 2024 este justificat de cele mai recente cifre ale conturilor naționale, care indică o creștere mai puternică a deflatorului PIB în 2024, comparativ cu ipotezele Comisiei. În 2025, abaterea de la orientările anterioare poate fi explicată prin efectul de reportare al deflatorului PIB mai mare în a doua jumătate a anului 2024. În ceea ce privește anul 2025, nici ipotezele Comisiei, nici planul Bulgariei nu au luat în considerare pe deplin modificarea cotelor de TVA pentru pâine, făină și servicii de restaurant, majorarea prețurilor energiei electrice pentru gospodării și alte creșteri ale prețurilor din ianuarie 2025. Reflectarea acestor evoluții ar conduce la o creștere medie mai mare a cheltuielilor nete pe parcursul perioadei de ajustare. În ceea ce privește anul 2026, deflatorul PIB mai mic din plan, comparativ cu nivelul orientărilor anterioare, se datorează ipotezei unor creșteri salariale mai moderate. Creșterile salariale mai mici pentru 2026 din plan reflectă ratele de participare estimate superioare care sunt justificate de ratele de participare mai mari înregistrate pentru 2024, în comparație cu orientările anterioare. În consecință, ipotezele privind deflatorii PIB mai mari în 2024 și 2025 și un deflator PIB mai mic în 2026 sunt considerate a fi justificate în mod corespunzător.

Diferențele rămase în ceea ce privește ipotezele privind ajustarea datoriei și ajustările datorie-deficit, precum și publicarea recentă a indicatorilor macrobugetari relevanți, nu au un impact semnificativ asupra creșterii medii a cheltuielilor nete în comparație cu ipotezele Comisiei.

Luată împreună, diferențele dintre ipoteze duc la o creștere medie a cheltuielilor nete în cadrul planului care este mai mică decât creșterea medie a cheltuielilor nete care rezultă din informațiile tehnice.

Comisia va lua în considerare analiza de mai sus a ipotezelor planului în viitoarele sale evaluări ale conformității cu traiectoria cheltuielilor nete.

Strategia bugetară din plan

- (22) Conform strategiei bugetare orientative din plan, angajamentele legate de cheltuielile nete se vor concretiza în principal prin măsuri de creștere discreționară a veniturilor. În ceea ce privește veniturile, măsurile de îmbunătățire a conformității și de prevenire și combatere a fraudei și evaziunii fiscale se numără printre principalele elemente care sprijină obiectivele bugetare. Se preconizează că măsurile suplimentare privind veniturile vor genera creșteri ale contribuțiilor sociale, inclusiv creșteri ale pragului venitului maxim asigurat și creșteri planificate ale vechimii în muncă în vederea pensionării. În cele din urmă, planul se referă la majorările planificate ale accizelor la tutun și la produsele din tutun. Nu există măsuri de consolidare semnificative în ceea ce privește cheltuielile, deși sunt planificate noi majorări în conformitate cu tendințele recente.

- (23) Specificarea măsurilor de politică ce urmează a fi adoptate trebuie confirmată sau ajustată și cuantificată în bugetele anuale. Unele măsuri au fost specificate în bugetul pentru 2025, adoptat de Adunarea Națională la 21 martie 2025, în timp ce altele urmează să fie confirmate în bugetele viitoare. Măsurile planificate pentru 2025 includ, în ceea ce privește veniturile, o creștere a venitului maxim din asigurări, o creștere a ratei accizelor la tutun și la produsele din tutun, precum și eliminarea cotelor reduse de TVA pentru diferite categorii de bunuri și servicii. În ceea ce privește cheltuielile, sunt planificate majorări ale salariilor în domeniile apărării, securității și educației, precum și pentru personalul din organizațiile bugetare. De asemenea, sunt planificate creșteri ale cheltuielilor cu pensiile, legate, printre altele, de creșterea numărului de pensii nou acordate și a pensiilor suplimentare. În același timp, există riscuri legate de implementarea strategiei bugetare orientative din plan, din cauza unei lipse generale de detalii cu privire la conceperea strategiei orientative, a previzibilității scăzute a veniturilor provenite din măsurile de combatere a evaziunii fiscale și a evitării obligațiilor fiscale, precum și a dependenței de surse de finanțare ad-hoc, cum ar fi dividendele de la întreprinderile deținute de stat.

Intenții în materie de reforme și de investiții din plan care răspund principalelor provocări identificate în contextul semestrului european și priorităților comune ale Uniunii

- (24) Planul descrie intențiile de politică privind reforme și investiții menite să răspundă principalelor provocări identificate în contextul semestrului european, în special în recomandările specifice de țară, și să abordeze prioritățile comune ale UE. Planul include peste 120 de reforme și investiții care abordează prioritățile comune ale UE, dintre care peste 60 sunt sprijinite financiar prin Mecanismul de redresare și reziliență (MRR) și 40 prin fondurile politicii de coeziune (FPC)¹⁰. Reformele și investițiile planului se bazează, de asemenea, pe un document de strategie guvernamentală existent, intitulat „*Programul Național de Dezvoltare Bulgaria 2030*”.

¹⁰ Trimiterile din planul bugetar-structural pe termen mediu al Bulgariei reflectă planul de redresare și reziliență valabil în prezent. Guvernul Bulgariei intenționează să transmită o cerere de revizuire a planului său de redresare și reziliență în temeiul articolului 21 din Regulamentul (UE) 2021/241, precum și o cerere de adăugare a unui capitol privind REPowerEU.

În ceea ce privește prioritatea comună a unei tranziții verzi și digitale echitabile, inclusiv obiectivele climatice prevăzute în Regulamentul (UE) 2021/1119, planul include mai multe măsuri grupate pe categorii de politici, cum ar fi stimularea conectivității transporturilor, energia, promovarea digitalizării, consolidarea competențelor în domeniul educației și al ocupării forței de muncă, aprovizionarea cu apă și tratarea apelor reziduale, precum și mediul climatic și agricultura. Reformele și investițiile incluse în plan intenționează să răspundă, printre altele, recomandărilor specifice fiecărei țări privind eficiența energetică emise în 2022 și 2023, privind eficiența energetică și incluziunea și protecția socială emise în 2023 și 2024, privind energia din surse regenerabile, infrastructura și rețelele emise în 2019, 2020, 2022, 2023 și 2024, privind cercetarea și inovarea și dezvoltarea regională și serviciile publice locale emise în 2019, privind transporturile și dezvoltarea regională emise în 2019, 2020, 2023 și 2024, privind competențele, educația și formarea profesională și învățarea în rândul adulților emise în 2019, 2020, 2023, 2024.

- (25) În ceea ce privește prioritatea comună a rezilienței sociale și economice, inclusiv Pilonul european al drepturilor sociale, planul include mai multe reforme și investiții care acoperă diferite domenii de politică, de la finanțe publice sustenabile, economie și mediul de afaceri, consolidarea justiției, a guvernantei și a integrității financiare, stimularea conectivității transporturilor, energie, promovarea sănătății și a incluziunii sociale, educație, competențe și ocuparea forței de muncă. Reformele și investițiile incluse în plan intenționează să răspundă, printre altele, recomandărilor specifice fiecărei țări privind asistența medicală, adoptate în 2019 și 2020, privind politicile referitoare la piața forței de muncă, adoptate în 2019 și 2020, privind educația, nediscriminarea și egalitatea de șanse, adoptate în 2020 și 2024, privind accesul la finanțare și finanțarea creșterii, adoptate în 2020, privind cadrul bugetar și guvernanta bugetară, adoptate în 2020, 2022 și 2023, privind sărăcia și incluziunea socială, adoptate în 2019, 2020, 2023 și 2024, privind mediul de afaceri, adoptate în 2019 și 2020, privind energia din surse regenerabile, infrastructura și rețelele, adoptate în 2019, 2020, 2022, 2023 și 2024, privind transporturile și dezvoltarea regională, adoptate în 2019, 2020, 2023 și 2024, privind administrarea fiscală, evaziunea și evitarea obligațiilor fiscale, adoptate în 2019.

- (26) În ceea ce privește prioritatea comună a securității energetice, planul include reforme și investiții menite să asigure independența energetică, decarbonizând în același timp sectorul energetic. Planul include reforme menite să promoveze adoptarea principiilor de piață în sectorul energetic, inclusiv prin liberalizarea pieței energiei electrice, reforme și investiții pentru a diferenția aprovizionarea și a îmbunătăți relațiile cu țările învecinate, precum și pentru a promova producția și stocarea energiei din surse regenerabile. Reformele și investițiile incluse în plan intenționează să răspundă, printre altele, recomandărilor specifice fiecărei țări privind energia din surse regenerabile, infrastructura și rețelele, adoptate în 2019, 2020, 2022, 2023 și 2024, privind eficiența energetică, adoptate în 2022 și 2023, privind eficiența energetică și incluziunea și protecția socială, adoptate în 2023 și 2024.
- (27) În ceea ce privește prioritatea comună a capabilităților de apărare, planul include investiții în modernizarea și achiziționarea de noi capabilități militare în conformitate cu Programul privind industria de apărare, un plan adoptat de Adunarea Națională și care acoperă un orizont de timp până în 2032.
- (28) Planul oferă informații cu privire la coerența și, după caz, complementaritatea cu fondurile politicii de coeziune și cu PNRR al Bulgariei. Planul face trimiteri adecvate la măsurile incluse în planul de redresare și reziliență și în CFM și propune unele măsuri suplimentare care sunt finanțate la nivel național.

- (29) Planul oferă o imagine de ansamblu a nevoilor de investiții publice ale Bulgariei legate de prioritățile comune ale UE. În ceea ce privește prioritatea comună a UE privind o tranziție verde echitabilă, inclusiv coerența cu legislația europeană în domeniul climei, planul identifică nevoile de investiții legate de cele cinci domenii prioritare identificate în planul național integrat privind energia și clima pentru perioada 2021-2030, elaborat în temeiul Regulamentului (UE) 2018/1999, și anume: 1) decarbonizarea, 2) eficiența energetică, 3) securitatea energetică, 4) piața internă a energiei și 5) cercetarea, inovarea și competitivitatea. În plus, planul identifică nevoile în materie de investiții legate de adaptarea la schimbările climatice. În ceea ce privește nevoile de investiții pentru reziliența socială și economică, inclusiv Pilonul european al drepturilor sociale, planul identifică nevoile de investiții în domeniul educației, al competențelor, al ocupării forței de muncă, al accesului la asistență medicală, servicii sociale și îngrijire pe termen lung, al egalității de gen și al punerii în aplicare a Garanției europene pentru copii. În ceea ce privește prioritatea comună a UE în materie de securitate energetică, planul identifică nevoile de investiții pentru diversificarea surselor și a rutelor de aprovizionare cu gaze naturale, inclusiv prin dezvoltarea infrastructurii; nevoile suplimentare se referă la hidrocentrale și centrale electrice plutitoare, la utilizarea biomasei pentru producția de energie electrică și la capacitatea de stocare a energiei electrice. În ceea ce privește prioritatea comună a UE de a construi capacități de apărare în funcție de necesități, planul identifică nevoile de investiții în modernizarea forțelor armate ale țării.

Concluzia evaluării Comisiei

- (30) În ansamblu, Comisia consideră că planul Bulgariei îndeplinește cerințele prevăzute de Regulamentul (UE) 2024/1263.

CONCLUZIA GENERALĂ A CONSILIULUI

- (31) Consiliul salută planul bugetar-structural pe termen mediu al Bulgariei și consideră că implementarea sa deplină ar conduce la asigurarea unor finanțe publice solide și la sprijinirea sustenabilității datoriei publice, precum și a creșterii durabile și favorabile incluziunii.
- (32) Consiliul ia act de evaluarea planului de către Comisie. Cu toate acestea, Consiliul invită Comisia să își prezinte evaluarea planurilor viitoare într-un document separat de recomandările Comisiei de recomandări ale Consiliului.

- (33) Consiliul ia act de evaluarea de către Comisie a traiectoriei cheltuielilor nete și a principalelor ipoteze macroeconomice din plan, inclusiv din perspectiva orientărilor anterioare ale Comisiei, precum și de implicațiile traiectoriei cheltuielilor nete a planului pentru deficitul public și datoria publică. Consiliul ia act de evaluarea Comisiei potrivit căreia ipotezele macroeconomice și bugetare, deși diferă în unele cazuri de ipotezele Comisiei, inclusiv pentru a se ține seama de datele macroeconomice și bugetare actualizate, sunt în general justificate în mod corespunzător și susținute de argumente economice solide. Consiliul ia act de strategia bugetară generală a planului și de riscurile pentru perspective, care ar putea afecta materializarea scenariului macroeconomic și a ipotezelor subiacente și realizarea traiectoriei cheltuielilor nete a planului. Consiliul salută faptul că planul a fost prezentat Parlamentului. Consiliul remarcă, de asemenea, faptul că riscurile geopolitice pot exercita presiuni asupra cheltuielilor de apărare.
- (34) Consiliul se așteaptă ca Bulgaria să fie pregătită să își ajusteze strategia bugetară în funcție de necesități, pentru a asigura realizarea traiectoriei cheltuielilor sale nete. Consiliul decide să monitorizeze îndeaproape evoluțiile economice și bugetare, inclusiv cele care stau la baza scenariului planului.
- (35) Consiliul consideră că sunt necesare discuții suplimentare pentru a se ajunge la o înțelegere comună cu privire la implicațiile din perspectiva supravegherii anuale ale ratelor cumulate de creștere a cheltuielilor nete în timp util pentru următoarea rundă a supravegherii bugetare.
- (36) Consiliul ia act de descrierea de către Comisie a nevoilor și intențiilor în materie de reforme și investiții, ca răspuns la principalele provocări identificate în contextul semestrului european, și subliniază importanța asigurării realizării unor astfel de reforme și investiții. Pe baza rapoartelor prezentate de Comisie, Consiliul va evalua aceste reforme și investiții și va monitoriza implementarea lor, în cadrul semestrului european.

- (37) Consiliul așteaptă cu interes rapoartele anuale ale Bulgariei privind progresele înregistrate, care trebuie să conțină în special informații cu privire la progresele înregistrate în privința implementării traiectoriei cheltuielilor nete, astfel cum a fost stabilită de Consiliu, și a implementării unor reforme și investiții mai ample în contextul semestrului european.
- (38) În conformitate cu articolul 17 din Regulamentul (UE) 2024/1263, Consiliul ar trebui să recomande Bulgariei traiectoria cheltuielilor nete stabilită în plan începând cu 2025.

RECOMANDĂ ca Bulgaria

1. să se asigure că o creștere a cheltuielilor nete nu depășește valorile maxime stabilite în anexa I la prezenta recomandare.

Adoptată la Bruxelles,

Pentru Consiliu
Președintele

Ratele maxime de creștere a cheltuielilor nete
(rate de creștere anuale și cumulate, în termeni nominali)

Bulgaria

Anii		2025	2026	2027	2028
Ratele de creștere (%)	Anuale	6,2	4,9	4,4	4,0
	Cumulate *	6,2	11,4	16,3	21,0

* Ratele de creștere cumulate se calculează în raport cu anul de bază 2024. Ratele de creștere cumulate sunt utilizate în monitorizarea anuală a conformității *ex post* din contul de control.